
IS-BWYLLGOR CYNLLUNIO STRATEGOL CBC Y GOGLEDD
26/01/2026

Yn bresennol: Cyngorydd Nicola Roberts (Cyngor Sir Ynys Môn) (Cadeirydd)
Cyngorydd Hugh Jones (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) (Is-gadeirydd)

Cynghorwyr:

Craig ab Iago (Cyngor Gwynedd), Richard Jones (Cyngor Sir y Fflint), Chris Cater (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy) ac Edgar Wyn Owen (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri).

Prif Swyddogion:

Adrian Walters (Cyngor Sir y Fflint), Dewi Jones (Cyngor Sir Ynys Môn), Paul Mead (Cyngor Sir Ddinbych), Gareth Jones (Cyngor Gwynedd) a Keira Sweeney (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri).

Swyddogion yn bresennol:

Alwen Williams (Prif Weithredwr y Cyd-bwyllgor Corfforedig), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro), Andy Roberts (Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol), Dewi Morgan (Prif Swyddog Cyllid), Jasmine Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth) a Courtney Leigh Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:-

- Cyngorydd Alan James (Cyngor Sir Ddinbych)
- Iwan Evans (Swyddog Monitro)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Nid oedd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion bryd.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol, a gynhaliwyd ar 4 Medi 2025, fel cofnod cywir.

5. CYFLWYNO CYTUNDEB CYFLAWNI Y CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL FFURFIOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol.

PENDERFYNWYD

Nodi canlyniad yr adroddiadau i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) a gynhaliwyd ar 23 Ionawr 2026 a'r camau nesaf ar gyfer y Cynllun Datblygu Strategol.

Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol sydd yn gyfrifol am baratoi'r Cytundeb Cyflawni drafft. Mae gan yr is-bwyllgor swyddogaethau cydlynu a chynllunio ynghylch pob cam tuag at gyflawni'r CDS.

TRAFODAETH

Cyflwynodd y Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol adroddiad yn crynhoi canlyniad cyfarfod y Cyd-bwyllgor Corfforedig a gynhaliwyd ar 23 Ionawr 2026, a'r camau a arweiniodd at yr argymhelliad i gyflwyno Cytundeb Cyflawni y Cynllun Datblygu Strategol yn ffurfiol i Lywodraeth Cymru ar gyfer cymeradwyaeth weinidogol. Eglurwyd bod yr adroddiad yn gosod trywydd archwilio cynhwysfawr a oedd yn rhoi diweddariad i'r Is-bwyllgor ac yn tystiolaethu'r camau y mae'r Cytundeb Cyflawni wedi mynd drwyddynt. Cyfeiriwyd at adran gefndirol yr adroddiad hwn, a oedd yn cynnwys cyfeiriadau at y cyfarfodydd ble roedd yr Is-bwyllgor wedi ystyried y Cytundeb Cyflawni yn y gorffennol ac ar ba sail yr oedd argymhellion yn cael eu gwneud.

Adroddwyd bod mis Medi 2025 wedi bod yn garreg filltir allweddol, gan fod yr Is-bwyllgor wedi ystyried fersiwn ddrafft o'r Cytundeb Cyflawni a'r priodoldeb i'w chyflwyno i Lywodraeth Cymru ar gyfer cymeradwyaeth ffurfiol, yn ddarostyngedig i gadarnhad y gallai'r Cyd-bwyllgor Corfforedig osod cyllideb 2026-2027 ac adnabod y cyllid ychwanegol sydd ei angen i ddechrau'r Cynllun Datblygu Strategol a chynnal y gwaith cyflawni ar hyd y rhaglen pum mlynedd. Nodwyd bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi cadarnhau'r un safbwynt amodol ar 19 Medi 2025, gan nodi'r pryderon ariannol a godwyd, ac na allai'r Cytundeb Cyflawni fynd yn ei flaen nes bod cyllideb 2026-2027 wedi'i gosod.

Eglurwyd, drwy'r broses o osod cyllideb yn yr Hydref, bod gwaith wedi'i gynnal gyda'r Prif Swyddog Cyllid a swyddogion cyllid i adnabod opsiynau oedd yn cyd-fynd â'r gofynion a nodwyd yn flaenorol, sef y dylid dod o hyd i'r adnoddau ychwanegol oedd eu hangen ar gyfer y Cynllun Datblygu Strategol, pan fo'n bosib, o fewn adnoddau sydd ar gael ar hyn o bryd ac na ddylid rhoi baich ychwanegol sylweddol ar gyllidebau awdurdod lleol drwy gynyddu'r ardoll yn sylweddol. Adroddwyd bod y broses gosod cyllideb wedi nodi ffordd o gwrdd â gofyniad cyllido y flwyddyn gyntaf heb greu pwysau ardoll ychwanegol a fyddai'n cael ei briodoli i'r Cynllun Datblygu Strategol. Nodwyd bod y cynnydd yn yr ardoll ar gyfer 2026-2027 wedi'i gyfyngu i gynnydd chwyddiannol o 3.5%.

Nodwyd mai oddeutu £655,000 y flwyddyn oedd yr amcangyfrif o ofyniad cyllido blynyddol ar gyfer cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol dros y rhaglen pum mlynedd. Nodwyd bod cyllideb blwyddyn un wedi'i gosod ar £597,000, oedd yn adlewyrchu'r gofyniad arfaethedig ar gyfer y flwyddyn gyntaf, yn hytrach na gofyn am y swm cyfartalog llawn, ac y bydd y gyllideb yn cael ei hadolygu a'i gosod yn flynyddol drwy'r cylch cyllideb arferol.

Adroddwyd bod y gallu i osod cyllideb blwyddyn un heb effaith sylweddol ar ardoll wedi'i gyflawni drwy ddefnyddio adnoddau mewnol, gan gynnwys tanwariant yn erbyn cyllideb refeniw y Cynllun Datblygu Strategol yn 2025 i 2026, a sicrhau grant perfformiad o £200,000 gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn. Nodwyd bod yr elfennau hyn wedi lliniaru pwysau ariannol posib ar yr awdurdodau cyfansoddol a

gallant ddarparu lliniaru tebyg ym mlwyddyn dau, ac o bosib y tu hwnt i hynny, yn dibynnu ar amgylchiadau'r dyfodol.

Mewn trafodaeth, gofynnwyd a fyddai cyllid grant Llywodraeth Cymru ar gael yn y flwyddyn i ddod er mwyn cefnogi'r Cynllun Datblygu Strategol. Mewn ymateb, nodwyd nad oedd unrhyw wybodaeth rhagnodol wedi'i chyhoeddi gan Lywodraeth Cymru, a nodwyd bod sicrwydd ynghylch grantiau'r dyfodol yn annhebygol yn agos at gyfnod yr etholiad. Nodwyd, er nad oedd cyllid ar gael naw i ddeg mis ynghynt, bod grant perfformiad o £200,000 wedi'i sicrhau, a ffurfiodd ran o ddyraniad £400,000 ar draws y pedwar Cyd-bwyllgor Corfforaethol, a dangosodd hyn y budd o ddangos cynnydd da gyda'r cynllun. Nodwyd ymhellach mai'r Cynllun Datblygu Strategol oedd un o feysydd gwaith y Cyd-bwyllgor Corfforedig ac ni wnaeth hyn ddenu ychwanegiad grant blynyddol yn awtomatig. Nodwyd y byddai sylwadau i Lywodraeth Cymru yn parhau, gyda chynnydd yn cael ei ddefnyddio i gryfhau achosion yn y dyfodol ar gyfer cyllid, yn benodol ar ôl yr etholiad yn dibynnu ar flaenoriaethau polisi.

Gofynnwyd a fyddai modd defnyddio llog ar gronfeydd i gefnogi'r Cynllun Datblygu Strategol a lleihau pwysau ardoll. Mewn ymateb, adroddodd y Prif Swyddog Cyllid bod hyn wedi'i ystyried o fewn y broses gyllideb a'r cynllun corfforaethol. Nodwyd bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn dal i fod yn gorff gymharol ifanc ac nad oedd rhai swyddi wedi'u llenwi mor sydyn â'r disgwyl, gan arwain at Gronni tanwariant. Adroddwyd bod y sefyllfa hon wedi galluogi i'r ardoll a godwyd ar y chwe chynghor a'r Awdurdod Parc Cenedlaethol i gael ei chadw i lawr ar gyfer 2026-2027. Nodwyd, er nad oedd y tanwariant wedi'i gynllunio, bod y sefyllfa wedi galluogi i gyfran sylweddol o gronfeydd gael eu defnyddio ar gyfer cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol, sydd wedi helpu i leihau cynnydd mewn ardoll mewn cyd-destun lle nad oedd modd gwarantu cyllid gan Lywodraeth Cymru yn y dyfodol.

Pwysleisiwyd mai arwyddocâd cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni i Lywodraeth Cymru oedd gallu ariannu blwyddyn un, yn ogystal â'r ymrwymiad i ariannu'r gwaith cyflawni ar draws y rhaglen pum mlynedd lawn. Nodwyd bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi cynnal trafodaeth fanwl ynghylch balansau a chronfeydd, ac adroddwyd bod cynnal cronfeydd yn ddull darbodus a oedd yn lliniaru risg ariannol yn y dyfodol a rhoi sicrwydd pe byddai ariannu amrywiol o flwyddyn i flwyddyn. Nodwyd bod y dull hwn wedi cefnogi argymhelliad cadarnhaol i barhau gyda chyflwyno ffurfiol, ac adroddwyd bod y sefyllfa ariannol yn ddigon cadarn am o leiaf y ddwy i dair blynedd gyntaf, gan nodi na fyddai tanwariant o angenrheidrwydd yn digwydd bob blwyddyn.

Gofynnwyd a ddylid rhagweld cynnydd ardoll sylweddol y flwyddyn ganlynol os nad oedd mwy o danwariant na chyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru. Mewn ymateb, adroddwyd nad oedd modd rhoi gwarantau ond nad oedd disgwyl cynnydd mawr yn yr ardoll y flwyddyn ganlynol. Nodwyd bod y dull a gymerwyd wedi creu hyblygrwydd a lliniaru, oherwydd byddai'r grant £200,000 naill ai'n ariannu gwariant refeniw yn ystod y flwyddyn neu'n llifo i falansau fel tanwariant, gyda'r ddau opsiwn yn cefnogi'r sefyllfa gyda gosod y gyllideb. Ategwyd bod y Cynllun Datblygu Strategol yn ofyniad statudol, a nodwyd y byddai angen adnabod cyllid drwy broses gyllideb y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn hytrach na dibynnu ar grantiau, ynghyd ag ymdrechion parhaus i sicrhau cyllid allanol ychwanegol. Pwysleisiwyd bod y prosiect yn y sefyllfa orau bosib yn ariannol ar ddechrau prosiect o'r natur hwn.

Gofynnwyd am fwy o wybodaeth ynghylch Grant Perfformiad Strategol Llywodraeth Cymru o £200,000. Mewn ymateb, rhoddwyd cadarnhad bod Grant Perfformiad Llywodraeth Cymru o £200,000 yn ymwneud â 2025-2026, wedi'i hawlio fel ôl-daliad a nodwyd bod oddeutu £50,000 wedi'i hawlio hyd yn hyn gyda'r hawliad a oedd ar ôl i'w

gyflwyno ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Nodwyd y byddai'r incwm hwn i'w weld yng nghyfrifon 2025-2026 ac o fewn y llinellau incwm cynllunio strategol yn y wybodaeth monitro refferniw berthnasol, a nodwyd ymhellach bod modd cario unrhyw danwariant cysylltiedig ymlaen i'r cronfeydd wrth gefn i'w defnyddio yn 2026-2027.

Adroddwyd y byddai cynllun ariannol tymor canolig yn cynnwys rhagolygon tair-i-bum-mlynedd yn cael ei gyflwyno tua mis Medi 2026, a nodwyd y byddai modd gweld yn well y cyllid arfaethedig a'r newidiadau ardoll tebygol fel hyn, gyda'r bwriad y byddai unrhyw effaith yn y dyfodol yn cael ei deall cyn gosod cyllideb flynyddol.

Nododd aelod, pan fo'n bosib, y byddai arian sydd heb ei wario yn cael ei hawlio yn ôl fel arfer wrth ystyried y straen ariannol ar nifer o awdurdodau lleol, ond nodwyd bod cario cronfeydd ymlaen i gronfeydd wrth gefn i gefnogi'r rhaglen Cynllun Datblygu Strategol pum-mlynedd yn briodol wrth ystyried natur statudol y gwaith, yr angen i leihau effeithiau ardoll a'r budd o allu lliniaru ar gyfer y dyfodol. Mewn ymateb, adroddwyd y dylai Cynllun Datblygu Strategol, dros amser, leihau dyblygu ac arwain at ddull mwy effeithlon a symlach i adolygu cynllun datblygu lleol a dechrau cronni arbedion ariannol yn y tymor hwy.

6. AMSERLEN Y CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL 2026/27 A THASGAU ALLWEDDOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol.

PENDERFYNWYD

Nodi cynnwys yr adroddiad hwn ac y bydd y rhestr dasgau a gyflwynir yn llywio datblygiad rhaglen waith yr Is-bwyllgor a chydlynu cyfarfodydd.

Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol sy'n gyfrifol am weithredu Cytundeb Cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol. Mae gan yr is-bwyllgor swyddogaethau cydlynu a chynllunio ynghylch pob cam tuag at gyflawni'r SDP.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd amserlen rhaglen waith y Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer 2026-2027, ac eglurwyd mai pwrpas yr adroddiad oedd rhoi golwg cynnar, gan dybio y byddai Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo'r Cynllun Cyflawni, gan osod y cerrig milltir a'r tasgau allweddol ym mlwyddyn un y rhaglen pum mlynedd. Adroddwyd bod y pum neu chwe cam cyntaf yn y tabl yn ymwneud yn bennaf â chamau gweithdrefnol yn dilyn cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni, gan gynnwys trefniadau cymeradwyo, dechrau a chyhoeddi. Nodwyd hefyd bod recriwtio wedi ffurfio rhan o'r camau cynnar hyn, ac adroddwyd bod cyllideb gymeradwy y Cynllun Datblygu Strategol wedi galluogi recriwtio o leiaf un cynllunydd ychwanegol i gefnogi'r gwaith cyflawni ym mlwyddyn un. Pwysleisiwyd bod ychwanegu capasiti o fewn y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn bwysig i gadw at derfynau amser o fewn yr amserlen gyffredinol.

Adroddwyd bod yr eitemau hwyrach yn yr amserlen, yn benodol pwynt saith i ddeg, yn cynrychioli camau mwy sylweddol yn y broses flwyddyn un ac mai'r rhain fyddai'r meysydd fwyaf tebygol o fod angen adroddiadau i'r Is-bwyllgor eu hystyried, eu trafod a'u llywio, cyn i faterion gael eu hadrodd ymlaen i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Eglurwyd

mai un allbwn sylweddol cynnar fyddai paratoi Adroddiad Prif Faterion. Nodwyd bod gwaith paratoi eisoes wedi dechrau i roi contract ymgynghoriaeth yn ei le i helpu datblygu'r sail dystiolaeth, ac adroddwyd y byddai hyn yn dechrau gydag archwiliad o'r seiliau tystiolaeth cyfredol a oedd yn cefnogi cynlluniau datblygu lleol o fewn pob ardal awdurdod cyfansoddol. Nodwyd mai bwriad y dull oedd osgoi dyblygu ac osgoi ailddyfeisio'r olwyn, gan adnabod bod awdurdodau lleol eisoes wedi buddsoddi llawer o amser ac arian i ddatblygu seiliau tystiolaeth a lle oedd tystiolaeth yn dal i fod yn gyfredol, byddai'n cael ei defnyddio yn hytrach na'i hailadrodd.

Adroddwyd y byddai'r archwiliad hefyd yn adnabod bylchau tystiolaeth a meysydd fydd angen eu diweddarau, yn benodol lle'r oedd tystiolaeth wedi dyddio, a byddai hyn yn llywio lle y gallai fod angen targedu ariannu cyfyngedig i sicrhau darlun rhanbarthol cyson. Nodwyd y byddai'r dull yn cynnwys gweithio gydag awdurdodau a oedd eisoes yn bwriadu adnewyddu seiliau tystiolaeth, er mwyn alinio gweithgarwch a sicrhau'r gwerth gorau ar gyfer adnoddau cyhoeddus cyfyngedig. Adroddwyd y byddai'r Adroddiad Prif Faterion yn tynnu'r materion sylweddol rhanbarthol sy'n codi o'r archwiliad tystiolaeth hwn, i lywio sgôp a chyfeiriad y Cynllun Datblygu Strategol.

Nodwyd y bydd gwaith, ochr yn ochr â chasglu'r sail dystiolaeth, hefyd yn cael ei gynnal i brofi materion sy'n codi gyda'r dewisiadau lleol a rhanbarthol. Adroddwyd y byddai hyn yn cynnwys datblygu amcanion strategol, gweledigaeth a materion, a nodwyd y byddai angen hwyluso gwaith ymgysylltu gydag aelodau'r Is-bwyllgor a rhanddeiliaid eraill i adnabod yr hyn a ystyriwyd yn fwyaf arwyddocaol ar gyfer gogledd Cymru a beth ddylai'r Cynllun Strategol ei flaenoriaethu. Nodwyd bod hyn yn sgwrs bwysig a'i fod yn debygol o fod fwyaf effeithiol wyneb yn wyneb, ond nodwyd y byddai'n mynd ymlaen gyda pha bynnag fformat oedd fwyaf ymarferol. Nodwyd ymhellach y byddai'r un trafodaethau hefyd yn cymryd lle o swyddog i swyddog gydag arweinwyr polisi cynllunio o fewn pob awdurdod i ddeall blaenoriaethau lleol, lle mae adolygiadau cynllun datblygu lleol yn mynd yn eu blaenau, a sut oedd materion sylweddol lleol yn ffurfio safbwynt rhanbarthol.

Adroddwyd y bydd hefyd angen gwaith i ddiffinio hierarchaeth setliad a datblygu twf ac opsiynau gofodol. Eglurwyd y byddai hyn yn cynnwys ystyried graddfa briodol o dwf ar gyfer gogledd Cymru dros gyfnod o 25 mlynedd, gan gynnwys gofynion tai, anghenion tir cyflogaeth ac ystyriaethau datblygu eraill megis manwerthu canol trefi, ynghyd â'r seilwaith sy'n angenrheidiol i gefnogi twf. Nodwyd y byddai'r dull yn ceisio cyd-fynd â'r hyn oedd yn codi drwy adolygiadau cynllun datblygu lleol i osgoi gwrthdaro cynnar, ac eglurwyd, yn hytrach nag asesu pob setliad o fewn hierarchaethau lleol, y byddai strwythur setliad rhanbarthol lefel-uchel yn cael ei ddatblygu, gan nodi'r setliadau pwysicaf yn rhanbarthol a'u rôl strategol. Nodwyd y byddai opsiynau yn cael eu datblygu a'u trafod i sefydlu meysydd ble roedd cytundeb a chonsensws.

Adroddwyd y byddai safleoedd posib yn gam cynnar o'r broses Cynllun Datblygu Strategol a bydd hyn yn gofyn am ddatblygu methodoleg glir i ddiffinio beth fyddai'n cyfrif fel safle strategol. Nodwyd y byddai angen i hyn gynnwys, er enghraifft, trothwyon ar gyfer safleoedd tai strategol, safleoedd aml-ddefnydd, safleoedd tir cyflogaeth a mathau sylweddol eraill o ddatblygiad yn y rhanbarth. Adroddwyd y byddai hyn yn arwain at alw am safleoedd posib, gyda ffenestr ddangosol o chwech-i-wyth-wythnos ar gyfer cyflwyno cais gyda thystiolaeth, gan alluogi tirlfeddianwyr a phartïon gyda diddordeb mewn tir ar y raddfa berthnasol i roi safleoedd ymlaen i'w hystyried.

Nodwyd, gyda'i gilydd, bod yr amserlen yn cynrychioli rhaglen blwyddyn un uchelgeisiol a llawn. Adroddwyd mai'r bwriad oedd i'r camau sylweddol a nodwyd

hysbysu cyfres o gyfarfodydd Is-bwyllgor yn ystod y flwyddyn, o bosib ar sail chwarterol, ond nodwyd nad oedd dyddiadau wedi'u gosod eto. Hefyd, adroddwyd y byddai angen trefnu dyddiadau cyfarfod mewn modd oedd yn plethu ag amserlen y Cyd-bwyllgor Corfforedig, fel y gallai ystyriaeth ac argymhellion yr Is-bwyllgor fwydo i benderfyniadau dilynol gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Nodwyd bod disgwyl am galendr cyfarfodydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig cyn cwblhau amserlen yr Is-bwyllgor. Adroddwyd y byddai rhaglen waith ffurfiol yn dilyn, i'w drafftio a'i chylchredeg, gyda'r bwriad o osod dyddiadau cyfarfod cyn gynted â phosib.

Gofynnwyd a oedd unrhyw risgiau wedi'u nodi a allai effeithio ar yr amserlen, gyda chyfeiriad penodol at drafferthion cadw a recriwtio staff yn effeithio ar awdurdodau lleol a goblygiadau posib ar gyfer y rhaglen Cynllun Datblygu Strategol. Mewn ymateb, adroddwyd bod recriwtio wedi'i gyfyngu'n bwrsasol i liniaru pwysau ar y pŵl o uwch gynllunwyr profiadol yng ngogledd Cymru, a nodwyd, er bod y rhaglen gyflawni yn cyfeirio at dîm mewnol o bedwar cynllunydd ychwanegol, bod gofyn am gael un uwch swyddog cefnogi ychwanegol ar gyfer blwyddyn un i gydbwyso anghenion adnoddau gyda'r risg o gymryd staff o awdurdodau lleol. Adroddwyd, felly, y byddai dibyniaeth sylweddol ar gefnogaeth ymgynghorol i liniaru risg a galluogi cynnydd yn erbyn amserlenni uchelgeisiol. Nodwyd bod cyllideb blwyddyn un yn cynnwys y ddarpariaeth o bron i £300,000 ar gyfer cefnogaeth ymgynghorol, ac adroddwyd mai bwriad hyn oedd sicrhau tîm rhithiol yn hytrach na chreu effeithiau recriwtio uniongyrchol ar awdurdodau lleol. Nodwyd ymhellach y byddai dull hyblyg yn cael ei gynnal, gan gynnwys y posibilrwydd o gyfleoedd am secondiad yn y dyfodol pan fo'n briodol, gan adnabod y buddion posib i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a'r cyfleoedd datblygu proffesiynol ar gyfer cynllunwyr.

Cafodd pryderon eu codi am gynaliadwyedd defnydd ymgynghorol wrth ystyried y gost a'r risg o recriwtio cystadleuol ar draws awdurdodau a'r Cyd-bwyllgor Corfforedig o fewn yr un farchnad lafur. Mewn ymateb, rhoddwyd sicrwydd mai'r ymgynghorwyr oedd Arup, oedd yn cael eu disgrifio fel ymgynghoriaeth aml-ddisgyblaethol genedlaethol, a nodwyd eu bod eisoes wedi cynnal gwaith sylweddol ar gyfer y Cyd-bwyllgor Corfforedig wrth gefnogi'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, gan gynnwys gwaith cynnar i adeiladu sail dystiolaeth a allai hefyd gefnogi'r Cynllun Datblygu Lleol. Adroddwyd bod hyn yn golygu nad oedd y rhaglen yn dechrau o dudalen wag, a nodwyd mai'r briff a gyhoeddwyd oedd i adeiladu ar y dystiolaeth gynnar yn hytrach nac ail-ymweld neu ddyblygu. Adroddwyd y byddai'r set ddata gyfredol hon ac ymgysylltu blaenorol gydag awdurdodau yn cefnogi cynnydd mwy effeithlon, gan alluogi'r archwiliad tystiolaeth ac Adroddiad Prif Faterion i symud ymlaen yn fwy sydyn. Hefyd, nodwyd na fyddai'r dystiolaeth a ddatblygwyd drwy'r gwaith hwn yn cael ei chau i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, ac mai'r bwriad oedd i allbynnau tystiolaeth perthnasol fod ar gael i awdurdodau lleol i gefnogi eu gwaith eu hunain, gan alluogi effeithlonrwydd posib a lleihau'r angen ar gyfer dyblygu'r comisiynau am ymgynghoriaeth leol.

Gofynnwyd a fyddai'r Cynllun Datblygu Strategol yn gosod newidiadau polisi ar gynghorau unigol ac Awdurdod y Parc Cenedlaethol, ac a fyddai modd ei ddefnyddio i gefnogi heriau lleol penodol - codwyd enghraifft yn ymwneud â rheoli ail gartrefi a thai haf a'r defnydd o drothwyon ar draws gwahanol gymunedau o gymharu â dull ardal-eang. Mewn ymateb, nodwyd y dylid ystyried y Cynllun Datblygu Strategol fel cyfle i siapiau polisiâu sy'n berthnasol yn rhanbarthol a, pan fo'n briodol, polisiâu is-ranbarthol drwy drafodaeth a chytundeb. Adroddwyd nad y dull fyddai i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig osod polisi ar awdurdodau, ond yn hytrach cydweithio i ddatblygu polisiâu oedd yn gweithio'n gadarnhaol ar gyfer ardaloedd perthnasol ac y gellid eu dehongli a'u defnyddio drwy gyd-destunau polisi lleol unwaith y bydd y Cynllun Datblygu Strategol

wedi'i fabwysiadu. Nodwyd y byddai'r math o broblem a godwyd yn enghraifft o fater ar gyfer y trafodaethau hynny, er mwyn dangos sut y gellir datblygu polisi effeithiol.

Yn dilyn y drafodaeth, codwyd cynigion ychwanegol i gefnogi trefniadau gweithio effeithiol: -

1. Cytunwyd i gynnal y cyfarfod ar 9 Mawrth 2026 wyneb yn wyneb i hwyluso trafodaeth fwy anffurfiol a chryfhau perthnasau gwaith.
2. Cynigiwyd y dylid datblygu rhaglen hyfforddi aelodau yn y cefndir, ynghyd â'r cylch cyfarfod ffurfiol, fydd o bosib yn cael ei gynnal yn rhithiol bedair neu bum gwaith y flwyddyn, er mwyn adeiladu dealltwriaeth o'r broses, cyd-destun a phynciau allweddol. Awgrymwyd y gallai sesiwn gychwynnol gynnwys mewnbwn gan Lywodraeth Cymru wrth wahodd pennaeth y gangen cynlluniau datblygu i ddarparu trosolwg o'r broses Cynllun Datblygu Strategol a rôl aelodau - wedi'i threfnu o bosib cyn y cyfarfod wyneb yn wyneb ym mis Mawrth. Nodwyd y gellir cadw llyfrgell o ddeunyddiau fel bod modd cael mynediad at ac ail-ymweld â sesiynau gan bobl oedd methu â mynychu. Cytunwyd y byddai hyfforddiant yn fuddiol, a gofynnodd yr aelodau am i'r hyfforddiant fod yn hyblyg ac yn ymatebol i bynciau oedd yn codi yn ystod y rhaglen, yn hytrach na'u bod yn rhai oedd wedi'u gosod yn rhy bell ymlaen llaw.
3. Cynigiwyd y dylid darparu diweddariadau anffurfiol rheolaidd y tu allan i gyfarfodydd ffurfiol, er enghraifft drwy ddiweddariad byr misol ar ffurf e-bost neu ar ffurf cylchlythyr neu flog i ddiweddarau aelodau ar y cynnydd a'r camau nesaf, ac i greu trywydd archwilio hwylus o ddiweddariadau dros amser. Rhoddwyd cefnogaeth ar gyfer derbyn diweddariadau o'r fath.

Dechreuodd y cyfarfod am 14:06 a daeth i ben am 15:10.

Cadeirydd